

PATRONAT KULTURY LIBERALNEJ

David Ost „Solidarność a polityka antypolityki”

Przekład: Sergiusz Kowalski

Gdańsk: Europejskie Centrum Solidarności, 2014. – 352 s.
Seria: Idea Solidarności. Historia Solidarności
ISBN 978-83-62853-39-7

Polacy, którzy z pierwszych słów tej książki dowiedzą się, że w latach osiemdziesiątych ich kraj wydał mi się „jednym z najciekawszych miejsc na ziemi”, uśmiechną się zapewne z zadowoleniem, ale pomyślą sobie: kolejny przyjezdny zakochał się w polskiej odmienności. Ucieszą się, że ktoś tak o nich myśli, jednak uznają to za trochę niemądre. Polacy często mówią o walce za „wolność naszą i waszą”, ale wierzą w wyjątkowość swojej historii, nieprzekładalnej ich zdaniem w prosty sposób na doświadczenia i potrzeby innych kultur.

Ćwierć wieku po ukazaniu się tej książki podtrzymuję swoją opinię i mam nadzieję, że polscy czytelnicy zapomną na chwilę o swym autosceptycyzmie, wyobrażą sobie, że nie są osobiście zaangażowani, i wraz ze mną spojrzą na Polskę z czasów pierwszej Solidarności jak na kraj naprawdę niezwykły. Chodzi nie tylko o bezprecedensowe w skali bloku wschodniego rozmiary opozycji, ogromną rzeszę zaangażowanych działaczy, lecz także o wypracowaną przez ruch opozycyjny koncepcję demokratyzacji społeczeństwa bez bezpośredniego zaangażowania się w politykę państwową, o rozkwitający w całym kraju ruch obywatelskiego uczestnictwa, który rzucił wyzwanie państwu, nie próbując przejąć w nim władzy. Ówczesna Polska poświęciła się budowaniu czegoś, o czym tak wielu marzyło – niezależnego społeczeństwa aktywnych obywateli, przy względnie słabym i nieistotnym państwie, bez dominującego rynku. [...]

Polska lat osiemdziesiątych jest miejscem, gdzie śmiałym, nowatorskim formom publicznej działalności towarzyszą prostacka czołobitność i puste sklepowe półki. Ale jest też czymś więcej. Książka ta zaprasza czytelnika do spojrzenia innym okiem na przeszłość własnego kraju, do zrozumienia fascynacji, jaką słusznie budził.

„Wprowadzenie do wydania polskiego”

David Ost (ur. 1955) jest profesorem politologii w Hobart and William Smith Colleges w stanie Nowy Jork. Wykładał także w prestiżowej nowojorskiej New School for Social Research oraz na wielu uniwersytetach europejskich, w tym na Uniwersytecie Warszawskim i Central European University w Budapeszcie. Od lat siedemdziesiątych związany jest z polską opozycją demokratyczną, wokół której koncentrują się jego badania naukowe. Jego dyskutowana szeroko w Polsce książka „Kłęska Solidarności. Gniew i polityka w postkomunistycznej Europie” (2005, wyd. pol. 2007) została uhonorowana nagrodą American Association for Advancement of Slavic Studies.